

Bro över Nyforsviken

Bakgrund

- Förstärka kopplingen mellan Alby och Tyresta naturområden – Nordlig entré till Tyresta Nationalpark
- Del av utvecklingsplanen ”Attraktiva Alby”

Processen

- Beslut om genomförande MSU 2016
- Öppen arkitekttävling 2018-19
- Vinnare utsedd nov. 2019
- Projektering startade mars 2020
- Byggstart 2022
- Invigning juni 2023

Arkitekttävling i tre delar

- Föreslå ett entrékoncept som annonserar de olika entréerna för besökaren.
- Se över parkeringssituationen för cykel, moped och bil i anslutning till den nya, förtydligade huvudentrén.
- Föreslå en gestaltning av en ny bro över Nyforsviken, samt dess anslutningar till befintliga stråk på båda sidor om bron.
- Allmän projekttävling enligt 18 kap. i LOU (2016:1145)
Uppdrag att ta fram fullständiga handlingar för en utförandeentreprenad av bron och dess anslutningar.

VISION

Alla med naturlängtan –
ovana som vana, unga som
gamla – välkomnas, hittar
och trivs i Alby. En mötesplats
som lockar besökaren mot
nya äventyr i urskogen i
Tyresta.

Hjälp oss att få alla
besökare att förstå
vilken fantastisk
plats de har
kommit till

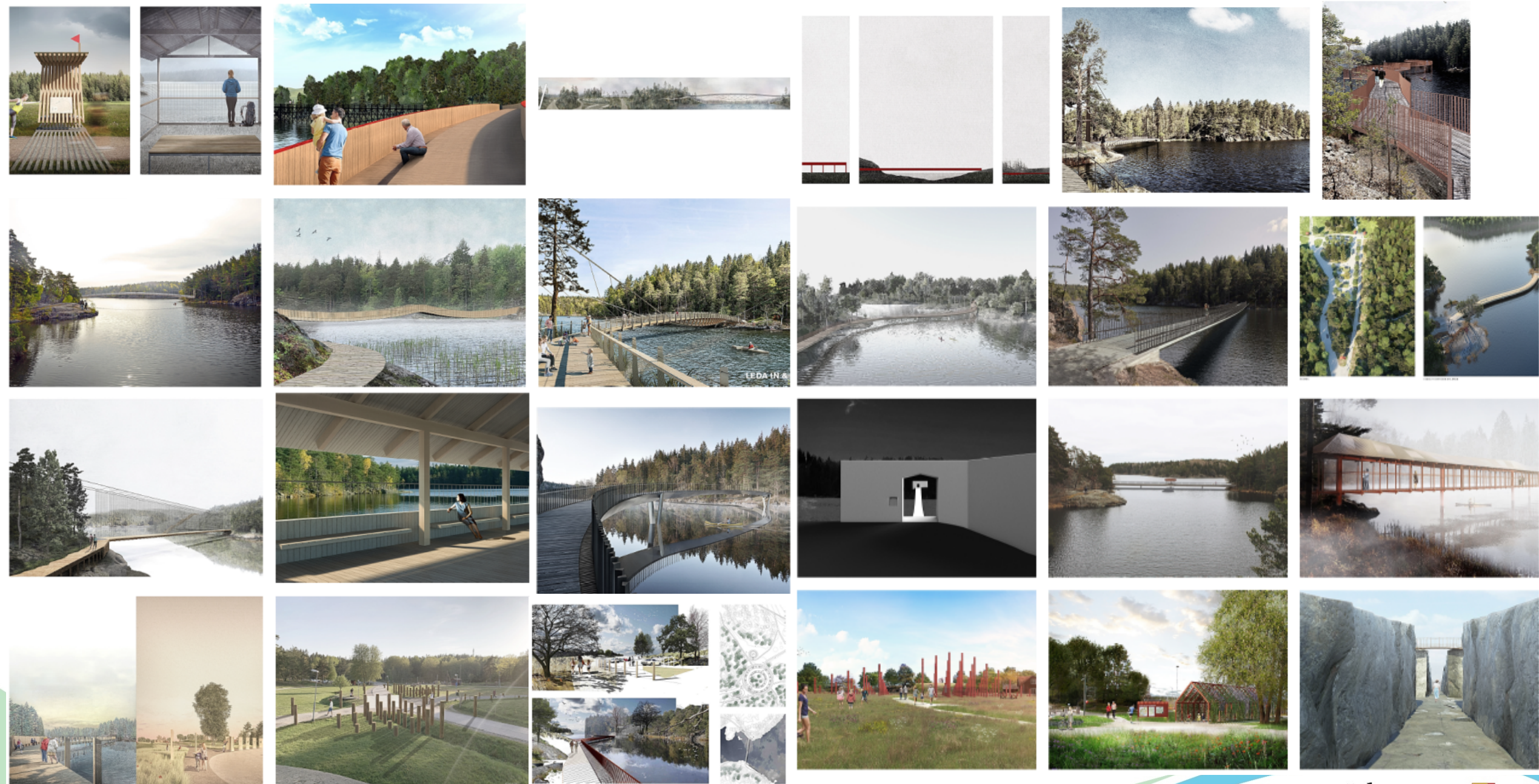

Syfte med tävlingen var att uppnå:

- välkomnande, trygga och tydliga entréer till Alby naturreservat
- struktur och orienterbarhet på bilparkeringen vid huvudentréen, samt bättre och säkrare cykelparkering
- en väl gestaltad bro över Nyforsviken som fungerar som en nordlig entré till Tyresta från Alby naturreservat
- upphandling av arkitektjänster för fortsatt uppdrag att genomföra bron

Mål relaterade till bron:

- Kopplingen mellan Alby, Sörmlandsleden och Tyresta är tydliga. Alby är en självklart entré till Tyresta.
- Sörmlandsleden har en ny, attraktiv och tydlig dragning genom Alby och en obruten sträcka av natur- och kulturvärden.
- En bro, med anslutningar, över Nyforsviken utgör en fysisk koppling mellan Alby och Tyresta.

Bedömningskriterier

- **Gestaltning, Funktion, Hållbarhet, Utvecklingsbarhet, samt Genomförbarhet och förvaltning**
- **Ex. Gestaltning:** Hur väl förslaget som **helhet** ges en tydlig identitet och skapar en dragningskraft till området.
- **Ex. Funktion:** Hur väl förslaget på broutformning fungerar utifrån flöden, funktion och tekniska krav, samt för djur- natur och vattenliv.
- **Ex. Hållbarhet:** Hur väl förslaget till broutformning är anpassat till landskapsbilden samt vatten- och fiskelivet på platsen.

- **Ex. Utvecklingsbarhet:** Hur väl tävlingsförslagets koncept bedöms kunna utvecklas vidare till ett slutligt förslag, som uppfyller programmets mål och visioner.
- **Ex. Genomförbarhet och förvaltning:** Hur sannolikt tävlingsförslaget bedöms kunna genomföras inom den tidsplan och budget som anges i tävlingsprogrammet.

Vinnande bidrag *Rest Landskap*

"Rest landskap lyckas med en synbart enkel gest skapa tillägg på platsen och en bro som bär över Nyforsviken utan att konkurrera med den orörda naturen mer än nödvändigt.

Den föreslagna bron står ut bland andra med sin inkännande utformning.

Här finns förutsättningar att tillföra en brokonstruktion och spänger som är försiktigt inpassade i landskapet och låter naturen komma till sin rätt."

Projektgenomförande

Projekts mål

- Övergripande projektmål: Kopplingen mellan Alby och Tyresta förstärks och tillgängliggörs genom byggandet av en bro.
- Detaljerat projektmål: Anläggning av en nordlig entré till Tyresta nationalpark från Alby naturreservat i form av en bro över Nyforsviken samt Sörmlandsleden dras om så att den förbinder Alby med befintlig led vid Rundmar.

Projektgenomförande

- Hänsyn till platsens värden - kontinuerlig hantering av gestaltning
- Hänsyn till naturvärden – arbeten från vattnet, anpassning av stigar och spänger, försiktig sprängning av berg

Komplicerat genomförande

Teknik

- Stressed Ribbon, hängbro med dragstänger
- Unik i sitt slag i Sverige
- Bevarar obruten vattenspegel

Tider

- Projektering start vår 2020
- Upphandling av entreprenör 2021, planerad byggstart september
- Omprojektering höst 2021
- Nystart vinter/vår 2022
- Tillägg spänger och stigar sommar 2022
- Färdig för invigning sommar 2023
- Ursprunglig tidplan med invigning kv 2-3 2021

Avvikelse tider

- Försenad projektering – försenad upphandling
- Säkerställande av dimensionering – omprojektering
- Ändrade mängder
- Komplicerat utförande från i huvudsak vattnet - ställtider
- Väder

Kostnad

Tidigare beslutade budgetmedel:

- Projektbudget inv. program 2018 - 9 200 000 kr (endast entré till Nationalpark)
- Projektbudget inv. program 2019 - 19 700 000 kr
- Projektbudget inv. program 2020 - 23 900 000 kr (inför upphandling)
- Projektbudget inv. program juni 2022 - 32 000 000 kr (tillägg spänger)

	Beslutad	Utfall
PROJEKTERING TIDIGA UTREDNINGAR 2019-2020	500 000 kr	2 871 000 kr
PROJEKTERING BYGGHANDLING	1 400 000 kr	3 262 000 kr
INTERN PROJEKTLEDNING	200 000 kr	332 000 kr
PRODUKTION	28 200 000 kr	37 630 000 kr
EXTERN PROJEKTLEDNING	1700000 kr	1 086 000 kr
ÖVRIGT	0 kr	151 000 kr
Summa	32 000 000 kr	45 332 000,0 kr

Avvikelser kostnader

- Tidiga utrednings- och projekteringskostnader låg initialt utanför projektets budget.
- Dragstänger för korta. Krävde kostnadsdrivande omprojekteringar, betydande ökning av mängder och en förlängd byggtid.
- Stillestånd, bland annat på grund av brister i projektering.
- Ökade mängder efter kompletterande undersökningar och omprojektering.
- Förlängd genomförandetid beroende på omprojektering och större mängder.

Avvikelser kostnader

- Vinterrelaterade kostnader såsom isbrytning, värmning av betong, bubbellänsar, el och uppvärmning.
- Ökade priser med anledning av inflation och ändrat omvärldsläge.
- Spänger dyrare med anledning av högre stolpar, krysstag och rostskydd.
- Rundmarsvägen förstärkt.
- Längre transportvägar efter översvämning och stormskadad Rundmarsväg

Projektresultat

- det blev som tänkt

Erfarenheter

- Mer omfattande/säkerställd projektering innan tecknande av entreprenör. Alternativt ta in entreprenör tidigare.
- Ökad riskbedömning av tidiga kalkyler och underlag
- Ihärdigt fokus på ursprungliga värden och gestaltning ger resultat
- Mycket uppskattat inslag i området

